

den Ret —, bør Staten være bundet i Valget af de Personer, til hvem denne Opgave betros. Jeg kunde derfor tænke mig — nu kommer jeg tilbage til det, jeg nævnedes før —, at hvis vi udvider Kapitalen med 13 Mill. Kr. — 10 pCt. af hele Kapitalen, altsaa 4 Mill., skulde overtages af Staten — skulde Staten anvende den Stemmeret, den faar ifølge denne Overtagelse, til at sætte Nationaløkonomer ind i Repræsentantskabet. Jeg synes nemlig, at det er en Uklogskab, naar den specifikke Sagkundskab under denne vanskelige Periode ikke er repræsenteret.

Jeg mener altsaa, at disse 4 Millioner skal overtages til Pari, endda Kursen paa Bankens Aktier er højere. Jeg kommer her ind paa et Spørgsmaal, som det ærede Medlem fra Horsens (Hans Nielsen) berørte, nemlig hvor megen Værdi Seddelprivilegiet egentlig har. Hvis vi regner, at Nationalbanken i de sidste Aar har udstedt over 200 Mill. Kr. udækkede Sedler — i Øjeblikket er der for saadant noget som 240 Mill. Kr., men jeg regner kun med de 200 Mill. Kr. —, saa er Bruttoudbyttet deraf 8 Millioner, maaske højst 8 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., men herfra maa ganske vist drages en Udgift af 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Trykning, og dernæst skal der selvfølgelig paa Seddelkontoen læsses en stor Del af Bankens Administrationsudgifter, thi en stor Del af den Kraft, som Banken vilde have haft tilovers som Privatbank, er nu lagt over paa Administrationen i Seddeldepartementet. Aarets Gennemsnit af udækkede Sedler er i øvrigt formentlig under 200 Millioner. Men paa den anden Side er Seddeludstedelsen en meget god Forretning, saa jeg synes, det er et fuldstændig berettiget Krav at sige: Hvis I udvider Bankens Kapital med 13 Millioner til 40 Millioner, skal Staten overtage de 4 Millioner til Pari. Det ærede Medlem kommer med en Bemærkning, hvori han paa en Maade havde Ret. Han sagde, at det var for lidt, Staten fik, naar den fik $\frac{1}{4}$ af Overskuddet, efter at Nationalbanken havde faaet 6 pCt., og efter at Henlæggelser var sket, medens Aktionærerne faar de $\frac{3}{4}$. Jeg vil ikke sige det saaledes, som det ærede Medlem sagde, for paa den Maade bliver det galt, thi det er ikke Staten, der skal have mere, men det er Banken, der paa en Maade skal have mindre. Med andre Ord, Banken skal ikke være interesseret i at faa et for højt Udbytte, den skal ikke være interesseret i — det er ogsaa Tankegangen i den tyske Oktroj — at forcere sin Seddeludstedelse,

den skal heller ikke lade sig lokke ind paa Forretninger, som ikke er ganske solide. Men i øvrigt er der jo en Overenskomst en Gang for alle, og den kan vi ikke rokke ved, saa dette er kun en teoretisk Bemærkning. Noget andet er, at man forlanger for at give disse ekstraordinære Bevillinger, at Staten overtager de 4 Millioner til Pari. Det er en meget beskeden Fordring, jeg her stiller.

Jeg skal nu resumere mine Udtalelser derhen, at for det første har Nationalbankens Guldpolitik under Krigen efter min Mening været klogere end Sveriges. Jeg mener, det var en Fejl, at den ikke lod Sverige opsigse Møntkonventionen, fordi Sverige vilde være faldet til af sig selv igen. Jeg mener, at dens Valutapolitik har været urigtig eller svag, fordi den ikke har gjort Forsøg paa at holde den udenlandske Valuta lavt nok under Krigen. Jeg mener, at den kunde og burde have gjort Forsøg paa at standse Valutaspekulationen. Jeg mener, at dens Diskontopolitik — at holde en meget lav Diskonto — kun vilde have været rigtig, hvis den samtidig havde gjort Forsøg paa at faa noget Indseende med Fordelingen af den Kapital, der virkelig var til Stede. Dens Passivitet overfor Spekulationen og overfor Lombarderingsreglerne, altsaa de Regler, hvorefter Bankerne belaaner Aktier, har ogsaa, synes jeg, været uheldig. Og den har endelig ikke styrket sig nok til de kommende Tider, idet den ikke er saa likvid, som en saadan Bank nu skal være; og selv om Staten her har Medansvar, kan Banken ikke helt fritage sig for en Kritik; i hvert Fald er dens Likviditet ikke tilstrækkelig. Der er i øvrigt noget, der tyder paa, at baade Nationalbanken og de andre Banker i de sidste Par Maanedes har indset, at Forholdet er vanskeligt.

Angaaende Fremtiden vil jeg gerne sige, at Nationalbankens Opgave er: at holde vor Valuta i Vejret, holde Kronen højt og hæderligt, at skaffe Betalingsmidler til vor Import og Transit, at ordne Forholdet til de bankerotte Landes Valuta — det er et meget stort og meget svært Spørgsmaal —, at bygge Bro ved en fornuftig Kreditgivning over de Kriser og Vanskeligheder, som jeg tror kommer, naar Prisniveauet skal til at ændres, naar Kapitalværdien skal til at falde og Udlandet skal anerkende de Tab, det faktisk har lidt, og skal anerkende, at Statsobligationer og Krigsværdier er ikke det, de giver sig ud for, og endelig at hjælpe os over den Landbrugskrise, som ogsaa en Gang maa